

**TECHNISCHE COMMISSIE
VOOR VERPLEEGKUNDE**

**COMMISSION TECHNIQUE
DE L'ART INFIRMIER**

Vraag 2010/12

Intracaverneuze injectie

11/10/2012

Question 2010/12

Injection intra caverneuse

11/10/2012

**Directoraat-generaal Basisgezondheidszorg &
Crisisbeheer**
Gezondheidszorgberoepen
Technische Commissie voor Verpleegkunde
Victor Hortaplein 40, bus 10 - 1060 Brussel

www.health.fgov.be

**Direction générale Soins de Santé primaires &
Gestion de Crises**
Professions des Soins de Santé
Commission Technique de l'Art Infirmier
Place Victor Horta 40, bte 10 – 1060 Bruxelles

www.health.fgov.be

VRAAG 2010/12: Intracaverneuze injectie**1. Vraag**

Is een intracaverneuze injectie een technische verpleegkundige handeling die een arts kan opdragen aan een verpleegkundige, of een medisch toevertrouwde handeling ?

Dit type injectie wordt uiteindelijk door de patiënt bij zichzelf uitgevoerd, zoals een diabeticus zijn insuline inspuit.

Hierover staat geen informatie in de lijst van verpleegkundige handelingen.

2. Antwoord

De intracaverneuze injectie kan beschouwd worden als intramusculaire injectie en maakt deel uit van de verstrekking 'toediening van geneesmiddelen' (verpleegkundige handeling B2 die een medisch voorschrift vereist).

Voor elke verpleegkundige handeling moet een procedure opgemaakt worden ; voor een B2-handeling gebeurt dit in overleg met de betrokken arts(en) die eventuele voorwaarden voor de uitvoering in de instelling of de praktijk kan bepalen.

De patiënt mag bij zichzelf steeds zorgen uitvoeren.

Het is aan niet-bevoegden (dus niet-artsen of niet-verpleegkundigen) verboden verpleegkundige handelingen uit te voeren. Het is ook aan gezondheidszorgberoepen of directies verboden opdracht of toelating te geven voor het illegaal uitvoeren van de verpleegkunde, en aan verpleegkundigen om niet-bevoegden te helpen de verpleegkunde uit te voeren.

In de instelling of de praktijk moet voor elke uitgevoerde verpleegkundige handeling een procedure aanwezig zijn.

De uitvoerder moet steeds over de effectieve bekwaamheid beschikken om de betrokken handelingen veilig en correct uit te voeren.

(Indien de verpleegkundige de handelingen die hij moet stellen onvoldoende beheerst of niet veilig kan uitvoeren, dient hij te weigeren en dit onmiddellijk te melden aan zijn hiërarchische overste en de opdrachtgevende arts, zodat zij de nodige schikkingen kunnen nemen voor de uitvoering en continuïteit van de zorgen, cfr. Ministeriële omzendbrief van 19.07.2007).

QUESTION 2010/12 : Injection intra caverneuse**1. Question**

Une injection intra caverneuse est-elle un acte infirmier prescrit par une ordonnance de soins infirmier ou un acte médical confié ?

Ce type d'injection fini par être pratiqué par le patient lui même, comme le ferait un diabétique pour son insuline.

Il n'y a aucune information sur la liste des actes de soins infirmier.

2. Réponse

L'injection intracaverneuse peut être considérée comme injection intramusculaire et fait partie de l'administration de médicaments (acte infirmier B2 nécessitant une prescription médicale).

Pour tout acte infirmier l'institution doit établir une procédure, pour un acte B2 en concertation avec le médecin concerné qui peut fixer les conditions éventuelles de l'exécution dans l'institution ou la pratique.

Le patient peut toujours effectuer des soins sur sa propre personne.

Il est défendu aux personnes non-compétentes (c.à.d. qui ne sont pas médecin ou infirmier) d'effectuer des actes infirmiers, comme il est défendu aux professionnels et directions de faire effectuer ou de permettre l'exercice illégal de l'art infirmier, et il est défendu aux infirmiers de faciliter l'exercice des actes infirmiers aux personnes non-compétentes.

Pour chaque prestation infirmière l'institution ou la pratique doit avoir une procédure.

L'exécuteur doit avoir à chaque instant la compétence et l'habilité nécessaire pour effectuer les actes envisagés d'une façon correcte et en toute sécurité.

(Lorsqu'il est demandé à un infirmier d'effectuer des actes qu'il ne maîtrise pas suffisamment ou qu'il n'est pas en mesure d'effectuer en toute sécurité, celui-ci doit refuser et en informer immédiatement son supérieur hiérarchique ainsi que le médecin qui l'a chargé de cette tâche, de sorte qu'ils peuvent trouver une solution pour l'exécution et garantir la continuité des soins, cfr. Circulaire ministérielle du 19 juillet 2007).

Marc Van Bouwelen

Voorzitter
Technische Commissie voor Verpleegkunde

Président
Commission technique de l'art infirmier